

Folkhälsomyndigheten

Remissyttrande

Mottagare
Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se
matilda.hardange@regeringskansliet.se

Handläggare
Enheten för spelprevention och
ANDTS-samordning
Jessika Spångberg

Datum
2021-10-07

Vårt ärendenummer
02777-2021

Ert ärendenummer
Fi2021/02357

Promemoria Särskild måttfullhet vid marknadsföring av spel till konsumenter (Fi2021/02357)

Folkhälsomyndighetens yttrande

Folkhälsomyndigheten tillstyrker förslaget att krav på särskild måttfullhet införs vid marknadsföring av spel till konsumenter i spellagen (2018:1138). Myndigheten instämmer i regeringens bedömning att förslaget bör gälla alla spel. Folkhälsomyndigheten lämnar följande kommentarer.

Folkhälsomyndigheten har i tidigare yttranden (dnr 01196-2617, 00377-2021) efterfrågat att särskild måttfullhet införs. Även om spellagens krav på måttfullhet innebär att marknadsföringen inte heller får vara påträngande (prop. 2016/17:8 s. 46) bedömer Folkhälsomyndigheten att det finns skäl att ytterligare skärpa kraven.

Vid en jämförelse med alkohollagen, innebär begreppet särskild måttfullhet att marknadsföringen inte får vara påträngande, uppsökande eller uppmana till bruk av alkohol. Med hänvisning till folkhälsoskäl har det understrukits att utrymmet för marknadsföring av alkohol är mycket begränsat. Detsamma bör gälla för marknadsföring av spel.

Kravet på särskild måttfullhet vid alkoholreklam gäller val av medel (reklambärare), reklamens innehåll och utformning samt särskilda marknadsföringsmetoder. Också budskapets utförlighet, typografi och layout ska bedömas i ljuset av kravet på särskild måttfullhet.

Även om rättspraxis kommer att utforma vad som kommer att ses som oförenligt med särskild måttfullhet och att det bygger på en helhetsbedömning, anser Folkhälsomyndigheten att det är viktigt att problematisera vissa typer av marknadsföring. Direktreklam är mycket angeläget att reglera inom spelområdet då spel om pengar ofta finns direkt tillgängligt genom internetspel när man ser reklamen. Särskild måttfullhet bör vidare omfatta individanpassad reklam som

utnyttjar information från genom GPS funktioner eller andra positioneringssystem på smartphones, som läser av en persons lokalisering på en detaljnivå där man kan fastställa vilka butiker eller ställen personen besökt. Här riskerar grupper som varit på spelställen, eller spelberoendeföreningar, att utsättas för spelreklam. Vidare kan individanpassade konsumentprofiler även ge företag möjlighet att få tillgång till information om en persons svagheter och livssituation, som skilsmässa, byte av arbete, sjukdom eller annat som kan göra personen extra sårbar för erbjudanden. Denna typ av marknadsföring bör inte vara förenligt med särskild måttfullhet.

Folkhälsomyndigheten har tidigare även lyft fram att utomhusreklam, bonusar och jackpott är problematiska områden som bör uppmärksammas i sammanhanget.

Gällande konsekvensbedömningen delar Folkhälsomyndigheten uppfattning att förslaget kan förväntas öka konsumentskyddet och minska risken för spelproblem (punkt 7.2). Utifrån detta gör myndigheten en annan bedömning än regeringen när det gäller konsekvenserna för licenshavare och mediekanaler (punkt 7.3). Även om kommande rättstillämpningar och uppföljningar får utvisa vilken betydelse lagändringen får, är vår bedömning att åtgärden kommer att begränsa marknadsföring som riktar sig till grupper i riskzonen för spelproblem. Denna grupp av spelare står för en oproportionerligt stor del av omsättningen på spel. Därmed kan det vara en möjlighet att bolagens omsättning minskar vilket inte är problematiskt ur ett folkhälsoperspektiv. När det gäller konsekvenser för spelmarknaden (punkt 7.1) vill Folkhälsomyndigheten understryka risken att kanaliseringen kan påverkas om inte åtgärder vidtas på detta område. Här pågår dock flera utredningar om hur Sverige kan förstärka möjligheterna att utforma åtgärder för att komma tillrätta med olicensierade bolag.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Johan Carlson. I den slutliga handläggningen har avdelningschef Anna Bessö, enhetschef Anna Månsdotter och chefsjurist Bitte Bråstad deltagit. Utredare Jessika Spångberg har varit föredragande.

Enligt Folkhälsomyndighetens beslut

Jessika Spångberg